

HAVFORSKNINGSINSTITUTTET
Postboks 1870 Nordnes
5817 BERGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Åsmund Andersen, 75531597

Dispensasjon til prøvetaking av stortare på tre lokaliteter i Horsvær naturreservat

Vi viser til søknad fra Havforskningsinstituttet datert 16.12.21.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir Havforskningsinstituttet dispensasjon til prøvehøsting av stortare i Horsvær naturreservat. Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

- Dispensasjonen er gyldig i perioden 15. juni -23. juli 2022.
- Det gis dispensasjon til uttak av 10 stortareplanter (*Laminaria hyperborea*) på hver av følgende tre stasjoner:
 1. N 65.4047 Ø 11.5346
 2. N 65.3890 Ø 11.6103
 3. N 65.3867 Ø 11.6453

Dispensasjonen gjelder kun fra verneforskriften. Det må i tillegg innhentes tillatelser fra Fiskeridirektoratet.

Informasjon om klagerett

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at dette vedtak er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom Statsforvalteren i Nordland.

Søknaden

Havforskningsinstituttet søker om dispensasjon til tareprøvehøsting på tre referanselokaliteter (figur 1) i Horsvær naturreservat. Referanselokalitetene representerer en naturtilstand og er viktige som sammenligningsgrunnlag for å skille effekter av tarehøstingen fra naturlige tilstandsvariasjoner. Overvåkingen foregår primært ved hjelp av undervannskamera, men det blir også samlet inn prøver av stortareplanter ved hjelp av tareskrape på et utvalg av lokalitetene, for studier av alder, morfologi og påvekstorganismer. Havforskningsinstituttet skriver i sin søknad at prøvene vil bli hentet på 5-10

meters dyp og det vil bli tatt prøver av 10 planter per stasjon. Prøvetakingen vil finne sted fra fartøyet FF Fangst i perioden 8.-23. juni i 2021, og selve gjennomføringen av prøvetakingen estimeres til å ta omtrent 10 minutter på hver stasjon.

Tareundersøkelsene i Nordland (som også innbefatter videoundersøkelser) legges til juni og juli for at dataene skal mest mulig sammenlignbare med data fra tidligere års undersøkelser gjennomført i samme periode. Det er også mest kostnadseffektivt og miljøbesparende å kunne gjennomføre disse undersøkelsene (video + tareprøvetaking) på et felles tokt.

Lovgrunnlaget

Søknaden må avklares i henhold til verneforskriften for Horsvær naturreservat. I naturreservatet er all vegetasjon (herunder tang og tare) i vatn, på land og i sjøen er fredet mot all form for skade og ødeleggelse, jf. verneforskriftens § 3 punkt 1.

Høsting av tare omfattes ikke av unntaksbestemmelsene som er listet opp i verneforskriftens §§ 4 og 5. Tiltaket må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Denne åpner for dispensasjon fra verneforskrifter dersom tiltaket ikke strider mot vernets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Formålet med vernet er å ivareta et nasjonalt verdifullt kystområde, med det naturlig tilknyttede plante og dyreliv. Spesiell verdi knytter seg til området som hekke-, myte- og overvintringsområde for sjøfugl, jf. verneforskriften § 2. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet jf. naturmangfoldloven § 7. Vurderingen skal vise hvordan disse er vektlagt.

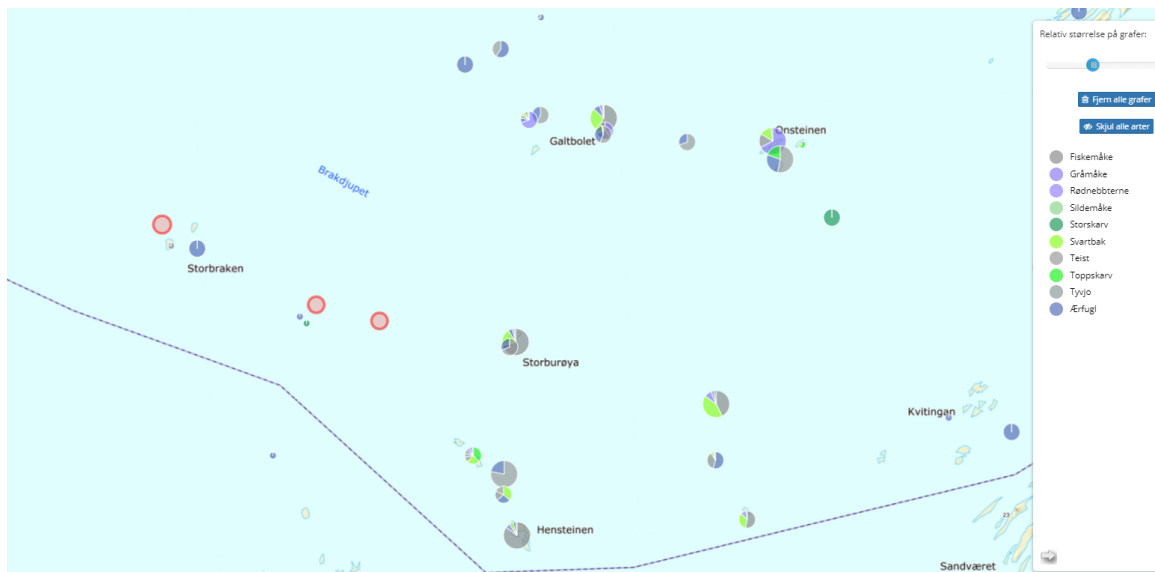
Statsforvalterens vurdering

Bakgrunnen for at Horsvær ble vernet er sjøfugl, og særlig er kolonien av nordlig sildemåke viktig. I gode år hekker det opp til 400 par i 7-8 ulike delkolonier. Den største kolonien er Buøya, der det har vært opp til 135 reir på det meste, men antallet reir varierer svært mye fra år til år. I 2013 var det bare 18 reir i hele kolonien.

Horsvær er også en viktig koloni for andre måker som fiskemåke, gråmåke og svartbak. Dessuten er det en betydelig storskarvkoloni i sentrum av øygruppa der det vanligvis hekker flere hundre par storskarv.

I nærheten av lokalitetene det søkes om å gjøre prøvehøsting, er det ikke store hekkekolonier (figur 1). Ved Storbuøya er det viktige hekkeplasser for fiskemåke, teist og svartbak, men dette er så langt unna at prøvetakningen ikke vil forstyrre disse fuglene (>2,5km).

I naturreservatet ønsker forvaltningen at det meste av søknadsplikting aktivitet legges utenfor perioden 15. april til og med 31. juli, for å redusere forstyrrelsen for hekkende sjøfugl. For Havforskningsinstituttet er der nødvendig å få gjennomført prøvetakingen i juni og anslår at de kun vil bruke ti minutter på hvert innsamlingspunkt. Prøvehøstingen i verneområdet er for å sikre urørte referansepunkter til prøvefelt som er etablert utenfor vernegrensen. Stortare som det skal tas prøver av er kategorisert som livskraftig, og uttak av 30 planter vil ikke utgjøre en trussel mot den lokale populasjonen. Innsamlingen vil foregå over en svært kort tidsperiode og ikke i nærheten av større hekkekolonier. Tiltaket vil utgjøre en kortvarig og forbigående forstyrrelse av beitende sjøfugl og annet dyreliv tilknyttet tareskogen.

Figur 1. Røde flekker er markering på prøvehøstingen. Fra SEAPOP.

Omsøkte tiltak er av begrenset omfang og viktig for forskningen på effekt av taretråling. Kystnære bestander av sjøfugl er under stor samla belastning og flere av artene i Horsvær naturreservat er på den nasjonale rødlista. Omsøkte aktivitet har etter vår vurdering så begrenset omfang, at den samla belastningen på sjøfuglbestandene i verneområdet ikke vil øke.

Uttak av de tre prøveflatene er ikke aktuelt i mange av verneområdene langs kysten og er knyttet til et tidsbegrenset forskningsprosjekt. Det er derfor ikke fare for at en dispensasjon vil gi presendensvirkning for andre verneområder i fylket.

Med de vilkår som er satt vil prøvehøstingen ikke stride mot vernevedtakets formål eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Statsforvalteren gir dermed dispensasjon.

Med hilsen

Mia Marthinus Husdal (e.f.)
underdirektør

Åsmund Andersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent